

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: Fran Medoš, 9479 Ewing Avenue, So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: Jakob Zabakovec, 4824 Blackberry Street, Pittsburg, Pa.

Glavni tajnik: Jurij L. Brožič, Box 424, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: Maks Kržišnik, L. Box 383, Rock Springs, Wyo.
Blagajnik: Ivan Govže, Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

Ivan Germ, predsednik nadzornega odbora, Box 57, Braddock, Pa.
Alojzij Virant, II. nadzornik, Cor. 10th Avenue & Globe Street, S. Lorain, Ohio.
Ivan Primožič, III. nadzornik, Box 641, Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

Mihail Klobučar, predsednik porotnega odbora, 115, 7th Street, Calumet, Mich.
Ivan Keržišnik, III. porotnik, Box 138, Burdine, Pa.
Janez N. Gosar, II. porotnik, 719 High Street, W. Hoboken, N. J.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 711 North Chicago Street, Sollet, Ill.

Krajevna društva naj blagovolijo pošiljati vse dopise, premembe u-
člov in druge listine na glavnega tajnika: George L. Brožič, Box 424,
Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.

Denarne pošiljke naj pošilja krajevna društva na blagajnika:
John Gouze, Box 105, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem
drugem. Zastopniki krajevskih društev naj pošljejo duplikat vsake po-
šiljke tudi na glavnega tajnika Jednote.

Vse pritožbe od strani krajevskih društev Jednote ali posamezni-
kov naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: Michael Klobučar,
115 7th St., Calumet, Mich. Pridržani morajo biti natančni podatki vsa-
ke pritožbe.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

PRISTOPILO:

K društvo sv. Alojzija št. 57 v Exportu, Pa., 20. nov.: Ignac Na-
goda rojen 1883 cert. 7610 I. razred, Peter Bojt 1882 cert. 7611 II. raz-
red, Anton Slat 1888 cert. 7612 I. razred. Društvo šteje 47 udov.

K društvo sv. Alojzija št. 13 v Bagdaleynu, Pa., 20. nov.: Ivan Ci-
harle 1863 cert. 7613 I. razred. Društvo šteje 28 udov.

K društvu sv. Petra št. 50 v Brooklynu, N. Y., 20. nov.: Matija Mo-
har 1883 cert. 7614 II. razred. Društvo šteje 32 udov.

K društvu sv. Jožefa št. 38 v Pueblu, Colo., 20. nov.: Ivan Pežep 1889
cert. 7615, Obrad Sapič 1881 cert. 7616. Oba v I. razredu. Društvo šteje
50 udov.

K društvu sv. Petra in Pavla št. 51 v Murrayu, Utah, 20. nov.: Aloj-
zij Mehla 1886 cert. 7617 I. razred. Društvo šteje 58 udov.

K društvu sv. Mihaela Arh. št. 40 v Claridge, Pa., 20. nov.: Evgen
Genari 1881 cert. 7618 I. razred. Društvo šteje 106 udov.

K društvu sv. Jožefa št. 53 v Little Falls, N. Y., 20. nov.: Fran
Hodnik 1867 cert. 7619, Fran Kolar 1883 cert. 7620, Ignac Muse 1885
cert. 7621. Vsi v I. razredu. Društvo šteje 44 udov.

NAZNANILO UMLIH ČLANOV.

Ivan Šireel, cert. 6799, in Valentin Godec, cert. 5979: ova člana dru-
štva sv. Barare št. 33 v Treble, Pa. Prvi je umrl dne 22. oktobra; vzrok
smrti: ubit v premoškopu. Drugi je umrl dne 25. oktobra; vzrok smrti:
tifus. Zavarovana sta bila za \$1000. Društvo šteje 153 udov.

JURIJ L. BROŽIČ, glavni tajnik.

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

K zavratnemu umoru v Vižmarjih
se še pojasnjuje: 35letna Marijana
Rozmanova, delavka v tovarni na
Slapu pri Trzinu, je imela svojega
šestletnega nezakonskega sina Fran-
čiška na roji pri Ani Novakovi, kte-
rega je običajno obiskovala vsaka
dva meseca. Novakovi je plačevala za
vzgojo 12 K na mesec. Tudi 9. no-
vembra ga je prišla obiskat in pri-
nesla denar. Ko je popoldne odšla iz
Vižmarjev, je krenila ob železnični
progi proti Ljubljani, čez, da gre ob-
iskat gredoč še n' to prijateljico v
bolnišnico. Kakih 300 korakov daleč
jo je spremil tudi sinček, kteremu je
nekaj dala, da je povzli med sladkor-
jem, potem pa se je vrnil domov. Ze
proti 4. uri popoldne mu je začelo
prihajati slabo, po polnoči pa ga je
začelo tako zavijati po trebuhu in je
začel tudi bruhati, da je ob polu 1.
že v hudih bolečinah umrl. Ker je
bila stvar zaradi teh okoliščin zelo
sumljiva, sta jo začela takoj drugi
dan šišenski orožniški stražničar
Karol Koppitz in titularni postaje-
vodja Fran Spreitzer zasledovati.
Rozmanovo sta sledila do Trzina, ko-
der sta jo aretovala. Pri nji sta do-
bila v skatuli spravljen strup zoper
podgane, od kterega je zverinska
mati dala v sladkorju zaviti svojo-
mu sinčku. Rozmanova umor tajni, a
je izključen vsak sum, da bi ne bila
izvršila ostudnega zločina. Aretovan-
ka je imela ljubimec, ki ni bil oče
zastreljenega otroka in je bilo naj-
brže to poudar, da se ga je mati im-
bila, vendar česar bi ji bila olajšana
pot do mojitve. Osumjenka se je
baje večkrat nejevoljno izražala, za-
ka da ni kake hude bolezni, ki bi naj-
vsaj njenemu sinu vzela življenje.
Zagovarjati se bode morala pred
ljudjanskim poroto zaradi hudodel-
stva zavratnega umora lastnega sina.

Umrl je v blazniji v Pragi nekda-
nji režiser in igravec slovenskega gle-
zališča, v vseh ljubljanskih krogih
priljubljen in spoštovan Rad. Ine-
man. Ta nadarjeni in simpatični u-

metnik je ostal ljubljanskemu občin-
stvu v najboljsem spominu. Dosegel
je starost 48 let. Svojo umetniško
karijero je začel na malih čeških gle-
dališčih. V Ljubljano je prišel kot
Boštinski naslednik.

Prijetni gostje. Dne 14. novembra
sta prišla v neko gostilno v Kolo-
dorskih ulicah v Ljubljani 29letni
zidar Franc Almeister in zidar Iv.
Schrantz, kjer sta pričela razbijati.
Ko jih je gostilničarka opozorila na
mir, je eden pograbil za stol, hoteč
gostilničarko udariti. Ker je pa ta
zbežala na dvorišče, sta "ljuba nem-
ska" gosta pričela razbijati okna in
tako povzročila 20 K škode. Ko sta
hotela pozneje kazati svojo moč še v
neki drugi gostilni, so poklicali poli-
cijskega stražnika, ki je oba aretoval.
Umrl je pri svojem sinu župniku
Janezu Kunaverju na Golem Franc
Kunaver, mešan in bivši posestnik
ljudjanski, v 82. letu svoje starosti.

PRIMORSKE NOVICE.

Poneveril je v Ribenbergu pri Go-
rici 30letni uslužbenec pri Erdmann
Levetzowu Josip Felder 4890 K in
pobegnil s svojo ženo.

Drzen roparski napad se je dogdil
v Trstu v ulici sv. Jakoba nedavno
okoli 7. ure zvečer. 42letnega Jurija
Trevisana je obstopilo pet lopovov.
Prišli so ga, držali in mu vzeli iz že-
pa 12 K. Enega so dobili.

Pomožitev avstrijskega vojnega
brodovja. V ladjelarnici v Trstu hi-
tro izdelujejo tri nove bojne ladje,
v Pulju spuste kmalu v morje novo
križarko, v Reki pa je v delu 10 tor-
pedov. Nadalje je vojna mornarica
naročila pri Krupp v Kielu tri pod-
morske čolne.

V Gorico dobijo del dragonskega
polka št. 5 in dve kompaniji pionir-
skega bataljona št. 11 iz Przemysla.
V Trzin in Ronke pride po en lovski
bataljon.

Prijeta goljufa. Dva laška sleparja
sta v Trstu odprla pisarno pod ime-
nom "Officio commerciale interna-
cionalne" ter iskala inkasanta s
kavčico. Neki Ivan Jaro so jima je
dal speljati in položil kavčico 500 K.
Ko je videl, da ima opraviti s goljufi,

je zahteval denar nazaj, a je z veliko
težavo dobil 170 K, na kar je stvar
naznačil policiji, ki je zaprla slepar-
ja. Tudi dva druga "inkasanta" sta
se opekla.

Sumljiva smrt. V Trstu so našli
mrtev 42letnega igralca na harmo-
nike Karola Viteza. Ker se je reklo,
da je Vitez hitro umrl in ga je našel
zdravnik vsega črnega v obrazu, se
sodi, da ni umrl naravne smrti.

Zblaznel je v Trstu delavec Jernej
Majcen.

Sirov sin. V Ribenbergu na Gori-
škem so zaprl Ignacija Ščuhovta,
ker je vrzel velik kamen skozi okno
v kuhinjo, kjer sta se nahajala nje-
gov oče in mati. Že mnogokrat jima
je grozil, da jima kaj hudega naredi.

ČTAJERSKE NOVICE.

Zabodel je v Gradcu na cesti po-
možni delavec Lešnik, doma iz Lju-
tomera, ključavničarskega pomočni-
ka Bezenška, na kterega je bil ljubo-
sumen radi neke delavke Balažič.
Lešnik je zbežal.

V Ptuj se je razletelo pri stavbe-
nem mojstru Celottiju 10 kg karbolni-
je. Iz hiše se je vzdignil črn, smrd-
ljiv dim. Požarna bramba je bila hi-
tro na licu mesta in zabranila večjo
nesrečo.

Umrl je na Dunaju 56 let stari Ar-
nold Damian, bivši veleposestnik v
St. Juriju na Pesnici.

HRVATSKE NOVICE.

Tožba proti nadvojvodinjam. Bivši
najemnik morskoga kopališča Cer-
kenvenca toži nadvojvodinje Marijo A-
maljio, Klementino, Klotildo, Eliza-
beto Henrieto in nadvojvoda Josipa
Avgusta za odškodnino 825,086 kron.
V tožbi izjava dr. Ebers: Ko je nad-
vojvoda Jožef kupil Cerkenvenec, je
bilo kopališče popolnoma zanemarje-
no in zapuščeno. Leta 1901 je dal
nadvojvoda kopališče v najem dr. E-
bersu. Pogodba določa, da dr. Ebers
plača najemnine 22,000 K. Prva tri
leta se more najemnika porabljati za
investicije. Ako bode nadvojvoda ho-
tel kopališče prodati, ima dr. Ebers
prednost, da kupi kopališče v treh
mesečih, sicer se mu po štirih mese-
cih najemina odpove. Dr. Ebers je
takoj začel kopališče urejevati ter je
v ta namen zložil 200,000 K. Kopa-
lišče je prišlo na glas ter se je v se-
zoni 1902-03 dosegel dobiček 60,000
kron. Leta 1903 sta prišla k dr. Eber-
su dva nadvojvodova zastopnika ter
mu naznanila, da mora Cerkenvenec
zapustiti, ker je nadvojvoda prodal
kopališče nadvojvodinji Klotildi. Dr.
Ebers se je temu najodločneje zoper-
stavil, a končno je le moral Cerkenve-
nc zapustiti. Pozneje je opetovano
terjal od nadvojvoda, a po njegovi
smrti od nadvojvodinje Klotilde od-
škodnino, a končno je vložil tožbo za
odškodnino 828,000 K. Ker bo prava-
da pismena, trajala bo gotovo še
mnogo let.

Starinsko hrvatsko pismo. V fran-
ciškanskem samostanu v Sibeniku je
našel pater Milošević molitev k ma-
teri božji iz konca 14. stoletja. Po-
temakem bi bila molitev jedna naj-
starejših hrvatskih književnih spo-
menikov.

BALKANSKE NOVICE.

Zaradi vohunstva so prišli v Bo-
sanskem Brodu derzertja vojne mor-
narice Fr. Skoffa, ki je vlomil v vo-
jaško pisarno, da bi dobil mobiliza-
cijske akte o bosanskih železnicah.
Pri tatvini ga je čuvaj prijel.

Dva Avstrijca aretirana v Cariga-
du. V Carigradu je prišla policija
baje na sled zaroti proti sultanu, radi
česar sluti povsod zarotnike. Tako je
aretirala nekoga Čepića in Treka, ki
sta prišla iz Trsta, da bi prirejala
kinematografske predstave. Na po-
sredovanje avstrijskega konzulata so
oba zopet izpuščili. Sedaj terjata ve-
liko odškodnino.

Nemirovič-Dančenko v Beogradu.
Znameniti ruski pisatelj in časnikar
Nemirovič-Dančenko, ki je znan zla-
sti po svojih pročitanih z rusko-japo-
nskoga bojišča, je nedavno došel v
Beograd kot odposlanec redakcije
"Ruskega Slova". Iz Beograda od-
putuje Nemirovič v Macedonijo, da
na licu mesta prouči tamkajšnje raz-
mere.

RAZNOTEROSTI.

Urednik Karol Cankar obsojen. Iz
Sarajeva poročajo, da je radi več
čankov, ki bosanski vladi niso bili
povoljni, obsojen urednik "Hrvatske-
ga Dnevnika", naš rojak Karol Can-
kar, v 20dnevni zapor.

Premoženje cesarjeve ljubice. Se-
daj so pri sodišču v Londonu razdelili
skoraj tri milijone mark med člane
rodbine Trelawney-Beebevet. Bil je
to preostanek nekdanjega ogromnega
premoženja grofice Beauregard, ki je
bila kot dekle Howard ljubica prince
Napoleona iz poznega cesarstva. Leta
1854 se je poročila s Trelawneyem.
Mož prejeto cesarjevo ljubico je bil
že sam bogat. Grofica je imela pet mi-
lijonov, ki jih ji je podaril cesar za
odškodnino, ker mu je na časa držav-
nega prevrata mnogo denarja poto-
vala.

la. Nekteri zgodovinarji celo trdijo,
da bi Napoleon ne bil dobil nikoli ce-
sarске kune, ako bi mu grofica ne
bila pomagala z denarjem. Naslov
grofice ji je seveda tudi podelil cesar
za to hvalečnost, vrhunskega prekrasni
gradič Beauregard in — črstege de-
čka, ki je prišel l. 1842 na svet ter je
dobil ime Martin Konstantin. Letos
je ta umrl kot grof de Beechevet. Ce-
sar ni otroka nikoli priznal za svojo-
ga, tudi mati sama ni nikjer ne z be-
sedo ne v pismu izrekla, da bi bil
otrok Napoleonov. Pred par leti se je
baje dognalo, da je bil oče otroku ma-
jor angleške garde, ki mu je bila iz-
ročena v varstvo mlada cesarjeva lju-
bica. Čudno je le, da cesar dečku ni
dovolil naslova po materi, temuč mu
je dal grofovstvo z naslovom Beebe-
vet. Oženjen je bil z bogato madjar-
sko aristokratko ter zapušta dve
hčeri.

Kitajci in zvezde repatice. Kitajci
so zelo lahkoverni in strahopetni lju-
dje, ki posebno trepetajo pred vsako
nebesno prikaznijo, ki se jim ne zdi
vsakdanja. Posebno se prestrašijo
vselej zvezde repatice, ki jim je ozna-
novalka vsega zla in vseh nesreč. Re-
paticio si predstavljajo za zmaja, ki
prinaša sušo in druge nesreče. Zava-
rovati se skušajo proti njemu s tem,
da razobesijo na strehah svojih hiš
in na čolnih razne svete slikarje.

Tudi na dvoru so vselej razburjeni,
kadar se pokaže narod. Ker se cesar
naziva solnčnega sina, pošilja mu na-
rod prošnje, naj komet prime in kaz-
nuje, ker kot sin solca mora imeti to
oblast. Ako se potem za časa repati-
ce zgodi kakšnakoli nesreča, pripisuje
se vladarju v greh.

Adamova kazen. P. Rossegger pri-
poveduje: "Z nekim katehetom sva
se razgovarjala o tem, kako umirajo
otroci sv. pismo po svoje. Katehet je
vprašal v šoli nekega dečka: "Kako
je Adam grešil v paradizu?" Odgovor:
"S tem, da je jedel jabolko, ki
ga je Bog prepovedal." — Vpraša-
nje: "Kdo je Adama zapeljal k temu
grehu?" Odgovor: "Eva." — Po-
pravek: "Eva pravzaprav ne, pač ne,
temuč kača." — "In kako je Bog
kaznoval Adama?" Odgovor: "Bog
je Adama kaznoval s tem, da — dalje
ni deček znal. Tedaj pa vzdigne roko
osemletna deklica. Katehet: "No, pa
nam ti povej, kakšno kazen je izrekel
pravični Bog nad neposlušnim Ada-
mom?" — "Evo je moral vzeti za že-
no," je bil odgovor.

V pojasnilo kako
si pomagati.

Na množestvilna vprašanja, kteri
nam zadnji čas dohajajo iz raznih
krajev Zjed. držav glede sedanje de-
narne krize, odgovarjamo še posebej
tem potom, ker je stvar zelo važnega
pomena in se naši rojaki gotovo za-
nimajo zanjo.

"Mestna hranilnica ljubljanska"
in "Kranjska hranilnica", kakor ta
druzi denarni zavodi v Ljubljani
so ustanovljeni na dobri podlagi in
se ni bati nikake zgnbe.

Kdor želi poslati denar v hranilni-
ce, sorodnikom ali prijateljem v Ev-
ropo in ne more dobiti denarja iz ban-
ke, naj kupi Postal Money Order.
naj zahteva na banki za isto svoto,
kteru misli odposlati NEW YORK
BANK DRAFT TO THE ORDER
OF FRANK SAKSER CO.

Omenjeni draft naj se pošlje nam
in natančni naslov prejemnika, regi-
strovano po pošti.

Nadalje izvršili bomo mi pošilja-
tev vestno in točno kakor po navadi.
Za denarne pošiljke za staro do-
movino sprejemamo tudi navadne če-
ke; pripomniti pa moramo, da mora
biti vsak tak ček pravilno podpisan
ali indorsiran na druge strani in da
dospe denar, nakazan po navadnih
čehih 4 do 8 dni kasneje na določeno
mesto. Plačati je tudi malo kolekcijo,
ki se računa po razdalji od New
Yorka.

Vsi isti pa, kteri bi radi takoj od-
potovali v staro domovino in ne mo-
rejo gotovoga denarja na banki do-
biti, naj zahtevajo na banki tudi
NEW YORK BANK DRAFT in isto-
ga prinesejo seboj v New York. Na ra-
čun omenjenega drafta dobili bodo
pri nas vožne listke, potrebni denar
za na pot in kar bode preostalo, dobe
na banki v Ljubljani ali pa na zadnji
pošti v avstrijski valjavi.

Na New York Bank-draftih je na-
tiakano ime one newyorške banke,
kteru ima pokriti označen znesek po-
tom Clearing House. Teh draftov ni
zamenjati z navadnimi čeki.

Ravnajte se po teh navodih, ker
tako se lahko izognete raznim ne-
prič.

FRANK SAKSER CO.

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE.

Dr. R. Mielke, Medical Director.

Ako je človek bolan, takrat šele zamore ceniti veliko vrednost zdravja. Trdno zdravje
je največja sreča za vsakega človeka, za bogatega, kakor tudi za revnega. Za bogatega, da za-
more uživati življenje v vseh razkošnostih, za revnega pa, da zamore preskrbeti vsakdanji kruh
za-se in svojo družino, ker brez tega ni življenja za njega.

Skrb za Vaše zdravje je Vaša največja dolžnost v življenju. Ako Vi dopustite, da Vaše
zdravje polagoma hiri, ter sledni popolnoma zapadete bolezni, s tem ne zakrivite samo Vaši lastni
osebi, ker isto ne spada samo Vam, ampak tudi Vaši družini. Vašim prijateljem in Vaši domovini.
Ako toraj zdravje zanemarite, ko imate priliko se ozdraviti, ni za Vas nobenega oproščanja.

Vsi oni, kateri so trošili čas in denar za zdravlila, a brez uspeha, naj takoj natenko opišejo
svojo bolezen našem glavnemu zdravniku, kateri je gotovo že mnogo bolnikov z jednako boleznijo
imel v svojem zdravljenju, kateri so dosegli zaželjeni uspeh ter popolnoma ozdravili.

Mi namreč pri nakupovanju in pripravljanju zdravil ne gledamo na to, če ista malo več
stanejo, samo, da imajo po zavžitju pravi uspeh pri bolniku.

Pisma, katera vsaki dan prihajajo od bolnikov, kateri so že popolnoma obupali nad svojim
zdravjem in kateri se danes vesele boljšega zdravja, kakor kedaj poprej, dovolj jasno pričajo o tem.

Citajte nekaj tacihih zahvalnih pism ter slušajte, kaj oni poročajo, kaj je on storil za nje,
kateri so morda ravno na taki bolezni bolovali, kakor Vi, kajti on zamore tudi za Vas storiti to,
kar je za druge storil.

Martin Krivic

ZATORAJ ROJAKI! ako ste bolni, pridite osebno ali nam pismeno naznanite Vašo
bolezen in vse simptome. Mi pošiljamo zdravlila na vse kraje sveta, za katera se tu v Zjedinenih
Državah plača pri prejemu. Ako se pismeno obrnete na nas, pišite v svojem materinem jeziku,
ker mi imamo nad 24 izurjenih tolmačov in Correspondentov za vse Evropske jezike, tako zamorete
odgovor in natančno pojasnilo o Vaši bolezni dobiti v Vašem materinem jeziku.

Vsa pisma naslavlajte na slediši naslov:

THE COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE.
140 West 34th Street, NEW YORK.

Uradne Ure od 10—5 v tednu in 10—1 ob nedeljih in praznikih.

Cenjeni Collins M. I.!

Vaše pismo sem prejel, ter
Vam pošiljam svojo sliko, katero
priobčite v časopise ter se Vam
zahvaljujem za Vaša zdravlila,
katera so mi pomagala, kakor
Vam je znano, da sem v 8 dne-
vih popolnoma ozdravil.

Se vam še enkrat zahvaljujem
in vsakemu Vas priporočam Vaš
hvaležni

Martin Krivic,

812—6. St. Racine, Wis.

Directorju Collins N. Y. M. I.!

Vas prav lepo pozdravim in
se zahvalim za ozdravljenje moje
bolezni, ker vem, da ni doktorja,
kateri bi mogel človeka tako
hitro ozdraviti, kakor Vi. Ko
sem zdravlila prejel ter jih prišel
točno po Vašem predpisu rabiti,
jih nisem še polovico porabil, pa
sem bil popolnoma zdrav, kakor
poprej.

Vas še enkrat zahvaljujem in
vsakemu Vas priporočam Vaš
hvaležni

Josip Gulek,

Box, 26 Broadhead, Colo.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Rojakom Slovencem v Claridge, Pa.,
naznanjamo, da je za tamošnji okraj
naš zastopnik

Mr. JOHN BATICH,
P. O. Box 487, Claridge, Pa.,
ter ga rojakom toplo priporočamo.
Frank Sakser Company.

Išče se
DOBRO IZVEŠBANO DEKLE ZA
SALOON.

Plača primerna, delo lahko. Na-
tančneje poizvedeti je pri:

John Jakše,
P. O. Box 326, West Mineral, Kansas.
(30-11—5-12)

NAZNANILO.

Članom društva sv. Alojzija št. 31
J. S. K. Jednote za Braddock, Pa.,
in okolice se naznanja, da bo dne
8. decembra točno ob 1. uri popoldan
v navadni dvorani glavno zborovanje.
Pri tej seji se bode volil nov odbor
ter razpravljalo o važnih, društvu ko-
ristnih stvareh. Vsakega člana dolž-
nost je, da se gotovo udeleži.

Objednem se naznanja vsem čla-
nom, kteri stanujejo več kot 30 milj
od Braddocka, da se takoj javijo dru-
štvenemu tajniku, da se jim zamore
poslati potne liste. Kdor tega ne
stori, ni več opravičen do društvene
kakor tudi ne jednotine podpore.
(2-4-12) ODBOR.

Knjige družbe sv. Mohorja

smo pričeli naročnikom razpošiljati.
Vsak naročnik dobi

6 KNJIG.

V zalogi pa imamo par sto tisočev
teh knjig več in te prodajamo, dokler
zaloga ne pade, po \$1.30 s poštnino
ali ekspres-stroški vred.

Rojaki iz Clevelanda, O., in okolice
dobe iste tudi pri naši podružnici v
Clevelandu, O., 6104 St. Clair Ave.,
N. E. Naročniki na te knjige, kteri so
spremenili svoj naslov, — iroma ki se
se preselili, naj nam naznanijo svoj
novi in stari naslov, da knjige gotovo
dobe.

Nadalje smo dobili tudi

PRATIKE
za leto 1908

Družnaka, Rus. nova in Klet-
naryeva, za št. 10 centov.

Časopisaleci, kteri jih vzmajo sto
tisočev, jih dobe za \$4.
Dobe se pri

FRANK SAKSER CO.

109 Greenwiche Street, New York,
6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Pozor! Slovenci Pozor!

Novoizdano garantirano masilo za
plestane in golobradce, od kterega v 6
tednih lepi las

Rodbina Polaneških.

Roman, poljski spisatelj H. Sienkiewicz, poslovenil Podravski.

DRUGA KNJIGA.

(Nadaljevanje.)

Ne muči svojih otrok z vedo, prosim te! Prosim tudi Marico — obljubi mi obo. Ne govorim, samo da bi govoril, kakor časih govori Bukacki, ker govorim iz srca. To je največja preobrazba, ki jo čaka velika prihodnost, največja po nastopu Kristusa v zgodovini. Pripetilo se mi je še pred nekoliko dnevi v Perugiji nekaj čudnega, toda to ti povem drugič, sedaj pa poljubljaj obo.

Marica ga je poslušala in zrla pri tem kakor oni Snopcezniki na konice svojih čevljev. Polaneški se je nasmejal in rekel:

"Ali ste že čuli kaj podobnega? Do poroke je še daleč, toda profesor že stoji zaradi najinih otrok ter se poteza zanje. To me nekoliko spominja zgodovine mojega gnezdeca."

Trenutek pozneje pa je dodal:

"Pravzaprav je to moja krivda, zakaj obljubil sem mu marsikaj."

In sklonil se je tako, da je mogel zreti Marije v oči ter jo začel izpraševati:

"A kako sodite vi o tem pismu?"

Ko je Polaneški povpraševal na ta način, je imel tak nesrečen trenutek, ko človek ni sam svoj ter ne ravna s soglasno s svojo naravo. Njegov značaj je bil prej rezen, ne pa sirov ter časih sposoben celo prave ženske nežnosti. Sedaj pa je bilo takisto v njegovem pogledu kakor v vprašanju, zastavljenem dekletu, ki je tako spominjala mimoze, nekaj naravnost brutalnega. Tudi ona je vedela, da z zakonom pridejo otroci, toda zdelo se ji je to nekaj neobičajnega, o čemer se ne govori, ako se pa že govori, je ta dotika tako nežna kakor dotika zobov; ali v trenutku nekeke ginjenosti se govori o tem z močno utripajočim srcem in s poželjivimi usti na ušesu v skoro slovesni razpoloženi, kot o nekakšnem "najsvetejšem" družbenem boodščini. Zato jo je tudi malomarni ton, ki je z njim govoril o tem Polaneški, enako zabedel kakor razburil. Nehote ji je prišlo v glavo: Zakaj ne umeje tega? Pa tudi ona ni ravnila s soglasno s svojo naravo, zakaj, kakor se pogostoma pripeti bolj živim ljudem, je kazala tudi ona v trenutku razjarjenosti in zaredne večje jezo, nego jo je čutila v resnici.

"Ne smeli bi tako ravnati z menoj!" je zaklicala razburjena. "Ne smeli bi tako govoriti z menoj!"

Polaneški se je smejal dalje in se delal veselejšega, nego je bil.

"Zakaj se jezite?" jo je vprašal.

"Ne ravnajte z menoj tako, kakor ne bi smeli."

"Ne umejem, kaj je povod temu?"

"Tem huje."

Zdaj mi izginje smeh z ustne in lice se mu jezo zamračilo. Izpogovoril je hitro kakor človek, ki je hipoma nehal misliti na kaj, kar govori.

"Morda sem glup, vendar pa vem, kaj je dobrota in kaj ne. Tako postane življenje nezno. Kdor dela iz komarja velbloda, naj sam sebi pripisuje krivdo; ker pa vam je moja navzočnost nadležna, rajši grem."

Vzel je klobuk, se priklonil in odšel. Marica ga ni poizkušala pridržati. Za trenutek je še razžalitev in jeza zadušila v njej vse druge občutke, potem pa ji je ostal samo en utisk, kakor bi jo bil kdo udaril s čakanom. Njene misli so se razpršile kakor krdo ptic, nad nje pa se je povzpela en nejasen pojem: "Zgodilo se je! Ne vrne se!" Tako se je podiralo na njo stanovanje, ki si ga je bila naslikala v tako lepih črtah. Puščoba, ničnost, mučno, brezkoristno življenje, srce polno bridkosti — to bilo je vse, kar ji je še ostalo! A bila sta že tako blizu sreče! Toda to, kar se je zgodilo, se je zgodilo tako naglo, bilo je nekaj tako neumernega, da se ni zavedala takoj. Stopištvi k pisalni mizi, je jela na njej mehanično uravnati papirje nekako nezmišljeno naglo, kakor bi bilo od njih neredite kaj zavisno v tem hipu. Potem je pogledala fotografijo Litkino, si zakrila lice in oči z dlanjo in zdajci sedla. Trenutek kesneje ji je prišlo v glavo, da mora biti Litkina volja močnejša nego volja njiju obeh — in zdajci se ji je zablistel žarek nade. Nato je jela hoditi po sobi in se spominjati tega, kar se je bilo zgodilo, pri čemer se je spominjala Polaneškega, ne le, kakršen je bil v tem poslednjem trenutku, nego tudi pred tem, pred dvema, tremi dnevi, pred tednom dni. Njena žalost je bila sedaj še večja nego pobjukanje in rasla je čimdalje bolj — skupno z zvestobo do Polaneškega. Čez nekaj časa si je dejala, da se ni smela dati razdražiti, da je bila to njena dolžnost sprejeti in ljubiti Polaneškega takega, kakršen je bil, a ne zahtevati, naj se rav-

na po njenih nazorih. "Saj je živ človek, ne pa igrača," si je ponovila nekolikokrat. In čim dalje živeje se je zavedala krivice in s tem tudi kes. Sree, po prirodi dovzetno in močno naklonjeno ljubezni, se je umikalo v boju s treznim razumom, ki ga je imela brezdvomno in ki ji je sedaj govoril zaman, da Polaneški ni ravnal prav in da mu vendar ni rekla nič takega, česar bi ji ni bil mogel oprostiti. Pa si je dejala: "Ako je nekoliko dobrega srca, se vrne," to da obenem jo je obhajala bojazan pred samoljubjem moških sploh in Polaneškega posebe. Bila je preveč inteligentna, da ne bi zapazila, kako mu je bilo dokaj do tega, da bi ga imeli za pravega moža, neupogljivega moža. Toda premišljanje te vrste, ki bi neljubee srce naklonilo v njegov neuspeh, jo je razvnelo njemu na ljubo.

Pol ure pozneje je bila že do dna srca prepričana, da je krivica na njeni strani in "da ga je v življenju že toliko namučila," da mora sedaj odnehati ter mu prva podati roko v spravo. To pa je pomenilo po njenih pojmihi, napisati mu nekoliko besed v spravo. "Toliko je že prebil zaradi tega Kremenca, da je zaslužil nekaj besed." In skoro bi se bila razjokala zaradi njegove usode. Pri tem pa je pričakovala, da on, ta malopridni, odurni človek, omeni to, koliko jo stane zatajevanje same sebe, da mu je napisala te vrstice in da pride že ta večer.

Zdelo se ji je, da ni nič lažjega, nego napisati nekoliko presrečnih stavkov, ki bi prišli iz srca ter tudi sezali v srce. Toda kako je to težko! Pismo nima oči, ki se zalivajo s solzami, nima lica, ki se smehljajo obenem tožno in sladko, nima glasu, ki se trese, nima rok, ki se iztezajo. Pismo je moči čitati in ga razumeti, kakor kdo hoče, zakaj to so zol črne črke na papirju, malomarnem kakor smrt. Marica je trkala uprav tretjo polno, ko se ji lice gospoda Plawickiega, nagubano kakor pečeno jabolko, z brki, sveže navoženimi, prikaže pri odprtih vratih.

"Ali Polaneškega ni tukaj?" je vprašal.

"Ni, oče."

"Ali še pride?"

"Ne vem, oče," mu odgovori vzdihljivo.

"Drago dete, ako pride, mu povej, da se najkeseje čez eno uro vrnem in da hočem govoriti z njim."

"Oh, tudi jaz hočem govoriti z njim," pomislila Marica.

In raztrgavši tretjo polno, vzame četrto ter jame premišljati, ali nima vsega prepriča izpremeniti v šalo, ali ga preprosto naprositi oprostite. Ta šala bi mu utegnila biti neljuba, v proujni je bilo nekaj toplejšega. Samo da je to — tako težko! Ko ne bi bil odšel, bi bilo dosti, ako bi mu bila podala roko, toda zletel je kakor kamen v pračo, tako jezen, tako drag...

Dvignivši čelo, je jela na vso moč delovati s svojo temno glavico, kar se je v prvi sobi oglašil zvonek. Marici je jelo utripati srce kakor žepna ura in glavo ji je izpreletelo vprašanje, kakor blisk:

"Ali je on? Ali ni on?"

Vrsta se odprla — bil je on.

Vstopil je kakor volk s povešeno glavo in z mračnim licem, očividno v negotovosti, ali ga sprejme; toda ona, uglečavši ga, je vstala, dočim ji je utripalo srce kakor ujeti ptici, z razjasnjenim pogledom, srečna in neizmerno ginjena, da se je vrnil. — Prihitela je sama k njemu in mu položila roko na ramo.

"A kako ste dobri! Kako plemeniti!" je dejala. "Ali veste, že sem vam hotela pisati."

Polaneški si je pritisnil njeno roko k ustom, molčal nekaj časa, naposled pa dejal:

"Moral bi me dati vreči čez stopnice..."

Prevzet od hvaležnosti, jo je pritisnil k sebi, ji je poljubljati usta, oči, sence in lase, ki so se ji razkodrali v njegovem objemu. — V takšnih trenutkih se mu je zmerom zdelo, da nahaja vse, kar dela ljubezen popolno in veliko. Naposled jo izpusti ter pozvame:

"Predobri ste. Dasi je to bolje, vendar me to vlepeja neizmerno. Pšišel sem vas prositi oprostila — ničesar več. Takoj sem se bil zavedel. Očel sem se zaradi poslednjih besed in ne morem povedati, kako mi je bilo žal. Hvil sem po ulicah, mislil sem si, da vas morda ugledam pri oknu in da spoznam z vašega obraza, ali se morem vrniti. Potem nisem mogel prebiti več in prišel sem..."

"Jaz vas prosim oprostila, tega sem bila kriva jaz. Ali vidite ta raztrgani papir — pisala sem vam in pisala."

On pa je požiral z očmi njene lase, ki si jih je hitro uravnala. Z rdečim licem, od kterega se je odbijala radost, in z očmi, ki so se smehljale od sreče, se mu je zdelo lepša nego kdaj prej in tako mična kakor še nikdar.

Marica je tudi opazila, da ogleduje njene lase, in njena zbranost se je

Bolavci na prostem

izpostavljeni mrazu in vlažnosti se ubranijo dolgotrajno bolehanju z reumatizmom in neuralgijo, ako rabijo

Dr. RICHTERJEV

Sidro Pain Expeller,

ko čutijo prve pojave. To zdravilo odgovarja zahtevam nemških zakonov in ima neprekosljiv rekord tekmo 35 let.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov, ali pa pri izdelovalcu.

F. AD. RICHTER & CO.,

215 Pearl St., New York.

bojevala s čisto žensko koketnostjo. Uravnala si jih je nalašč tako nespretno, da so ji s čimdalje večjim naplivom pokrivala ramena, in obenem je govorila:

"Ne glejte me, sicer odidem."

"Saj je to moje bogastvo," odgovori Polaneški, "in vrhulnega žive dni nisem videl nič podobnega."

Iznova je iztegnil roke po njej, toda ona se mu je jela braniti.

"To ne sme biti, to ne sme biti," je ponavljala, "sram me je. Morala bi bila oditi."

Lasje so bili naposled polagoma urejeni. Nato sta oba sedla in se jela razgovarjati mirneje, le z očesom v oko.

"Ali ste res že hoteli pisati?" jo vpraša Polaneški.

"Vidite li raztrgani papir?"

"Odkritosrčno povem, predobri ste."

(Dalje prihodnjič.)

NAZNANILLO.

Slovensko katoliško podporno društvo SV. JOŽEFA, št. 12 J. S. K. J. Allegheny, za Pittsburg, Pa., in okolice, ima svoje redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu.

Družnikov se naznanja, da bi se istih v polnem številu udeleževali ter redno donajali svoje mesečne prispevke. Nekateri nje, ki se radi odpravijo naj svojo mesečino na nekterega izmed izvršujočih uradnikov pod spoda, navedenim naslovom dopišujejo.

Pri zadnji seji dne 13. okt. izvoljeni so bili sledeči uradniki:

Predsednik Ivan Borštnar, 58 Water Alley, Allegheny.

Podpredsednik Gašper Pelko, 101 Villa St., Allegheny.

Tajnik Josip Muška, 57 Villa St., Allegheny.

Blag. tajnik Fran Strniša, 101 Villa St., Allegheny.

Blagajnik Ivan Arb, 79 High St., Allegheny.

Odbor:

Fran Valant, 54 Troy Hill Road, Allegheny.

Dom. Strniša, 4 Ruckebach St., Allegheny.

Ivan Kažek, 80 Water Street, Allegheny.

Fran Hrovat, 5103 Butler Street, Pittsburg.

Zastavonoša Fran Goio, 1011 Congress St., Allegheny.

Delegat Ferdinand Volk, 122 424 St., Pittsburg.

Naznanilo.

Rojakom Slovincem in Hrvatom, kateri potujejo čez Duluth, Minn., priporočamo našega zastopnika g.

Josip Scharoban-a,

409 WEST MICHIGAN ST., DULUTH, MINN.,

kteri ima svoj

SALOON

prav blizu kolodvora. Vsak rojak je pri njemu najbolje postrežen.

Pošilja denarje v staro domovino najceneje in najhitreje po našem posredovanju. Zastopa nas v vseh podobnih; torej pasite, da se ne vvedete na lim laakavim besedam ničvrednejših, katerih v Duluthu tudi ne manjka. Spoštovanjem

FRANK SAKSER CO.

JOHN VENZEL,

1017 E. 62nd Street, N. E., Cleveland, Ohio izdelovalec kranjskih in nemških

HARMONIK.

Delo napravim na zahtevanje naročnikov. Cene so primerne, a delo trpno in dobro. Trivrtini od \$25 do \$45. Plošče so iz najboljšega cinka. Izdelujem tudi plošče iz aluminija, niklja ali medicine. Cena trivrtinim je od \$45 do \$80.

Najbolje zdravilo za pufiko, turganje in revmatizem je RICHTERJEV SIDRO PAIN EXPELLER.

Dobiti ga je v lekarnah po 25c in po 50 centov.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJOPREJEMLJIVEJŠI DNEVNIK!

Cenik knjig,

katero se dobe v zalogi

Frank Sakser Co., 109 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

BOGU, KAR JE BOŽJEGA, ličen molitvenik za moške, zlata obreza, fina vez \$1.00, zlata obreza polusnje 75c.

DUŠNA PAŠA (spisal škof Fr. Baraga), platno, rudeča obreza 75c., broširana 60c.

JEZUS IN MARIJA, vezano v slonokost \$1.50, fino vezano v usnje \$2.00, vezano v šagrin \$1.00, vezano v platno 75c.

KLUČ NEBEŠKIH VRAT, vezano v slonokost \$1.50.

MALI DUHOVNI ZAKLAD, šagrin, zlata obreza 90c.

NEBEŠKE ISKRICE, vezano v platno 50c.

RAJSKI GLASOVI 40c.

OTROŠKA POBOŽNOST 25c.

VRTEC NEBEŠKI, platno 70c., slonokost imit. \$1.50.

SKRBI ZA DUŠO, zlata obreza 80c., fino vezano \$1.75.

SV. URA, zlata obreza, fino vezano \$2.00, šagrin vezava \$1.20.

UČNE KNJIGE.

ABECEDNIK SLOVENSKI, vezan 30c.

ABECEDNIK NEMŠKI, vezan 20c.

ABECEDNIK NEMŠKO - ANGLEŠKI, 50c.

ANGLEŠČINA BREZ UČITELJA 40c.

ČETRTO BERILO 40c.

Dimnik: BESEDNJAK SLOVENŠKEGA IN NEMŠKEGA JEZIKA 90c.

EVANGELIJ, vezan 50c.

GRUNDRISSE DER SLOVENISCHEN SPRACHE, vezan \$1.25.

HRVATSKO - ANGLEŠKI RAZGOVORI, vezano 50c., nevezano 40c.

KATEKIZEM mali 15c., veliki 40c.

NAVODILO ZA SPISOVANJE RAZNIH PISEM, vezano \$1.00, nevezano 75c.

PODUK SLOVENCEM ki se hočejo naseliti v Ameriki, 30c.

ROČNI ANGLEŠKO - SLOVENSKI IN SLOVENSKO - ANGLEŠKI SLOVAR 30c.

ROČNI SLOVENSKO - NEMŠKI SLOVAR 40c.

SLOVAR NEMŠKO - SLOVENSKI Janežič-Bartel, nova izdaja, fino vezan \$3.00.

SLOVAR SLOVENSKO - NEMŠKI Janežič-Bartel, fino vezan \$3.00.

SPISOVNIK LJUBAVNIH IN ŽENITOVANJSKIH PISEM 25c.

SPRETNJA KUHAČICA, broširano 80c.

SLOVARČEK PRIJUČITI SE NEMŠČINE BREZ UČITELJA 40c.

VOŠČILNI LISTI 20c.

ZBRIRKA LJUBAVNIH IN SNUBILNIH PISEM 30c.

ZGODBE SV. PISMA STARE IN NOVE ZAVEZE, vezano 50c.

ZGODBE SV. PISMA ZA NIŽJE RAZREDE LJUDSKIH ŠOL 30c.

ŽEPNI HRVATSKO - ANGLEŠKI RAZGOVORI, vezano 40c., broširano 30c.

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE.

ALADIN S ČAROBNO SVETILNICO 10c.

ANDREJ HOFER 20c.

AVSTRILJSKI JUNAKI, vez. 90c., nevez. 70c.

BARON TRENN 20c.

BELGRAJSKI BISER 15c.

BENEŠKA VEDEŽEVKA 20c.

BERAČICA 20c.

BOJTEK, v drevo vpreženi vitez, 10c.

BOŽIČNI DAROVI 10c.

BURSKA VOJSKA 30c.

CESAR FRAN JOSIP 20c.

CESARICA ELIZABETA 15c.

CIGANOVA OSVETA 20c.

CVETINA BOROGRAJSKA 20c.

CVETKE 20c.

ČAS JE ZLATO 20c.

ČRNI BRATJE 20c.

DAMA S KAMELJAMI, fino vezano \$1.25.

DARINKA, mala ČRNOGÓRKA, 20c.

DETELJICA, življenje treh kranjskih bratov, francoskih vojakov, 20c.

DOMA IN NA TUJEM 20c.

DVE ČUDOPOLNI PRAVLJICI vezan 90c.

DOMAČI ZDRAVNIK po Knappu, nevezan 50c.

ERAZEM PREDJAMSKI 15c.

ERI 20c.

EVSTALJA 15c.

GENERAL LAUDON 25c.

GEORGE STEPHENSON, ob klanje, 40c.

GOLOBČEK IN KANARČEK 15c.

GOZDOVNIK, 3 zvezki, skupaj 70c.

GROF RADČEKI 20c.

HEDVICA, banditova navada, 15c.

HILDEGARD 20c.

HILDEGARD 20c.

HITRI RAČUNAR, vezan 60c.

IVAN RESNICOLJUB 20c.

IZANAMI, mala Japonka, 20c.

IZDAJALCA DOMOVINE 20c.

IZGUBLJENA SREČA 20c.

IZIDOR, pobožni kmet, 20c.

JAROMIL 20c.

JURČICEVI SPISI, 11 zvezkov, umetno vezano, vsak zvezek \$1.00.

KAKO JE IZGINIL GOZD 20c.

KNEZ ČRNI JURIJ 20c.

KRISTOF KOLUMB 20c.

KRVNA OSVETA 15c.

KAKO POSTANEMO STARI 40c.

LAŽNJIVI KLUJKEK 20c.

MAKSIMILIJAN I., cesar mehičanski, 20c.